

Penmail

Jaargang 8, nr. 1 – Januari 2013

Uitgave : Werkgroep Kinderhandschrift

Redactie: Dick Schermer (dick.schermer@upcmail.nl)

Gratis kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdhandschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Stichting Schrijfpedagogische Hulpverlening (SPH), Vereniging van Leraren Schoonschrijven en Machineschrijven (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijfspecialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op deze terreinen: Schrijfonderwijs, schrijfmethoden, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, ofwel pedagogische grafologie.

Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie valt buiten onze doelstelling.

Presentatie

We stellen ons voor in Penmail enige afwisseling in de informatie aan te brengen. Nu eens zal er naar een uitgave worden verwezen. Dan weer is er een bespreking, of volgt de letterlijke weergave.

0 – 0 – 0 – 0 – 0

Behoud van 'cursive' schrift

Vanaf januari 2012 worden in het kader van "Campaign for Cursive" maandelijks bijdragen vermeld. Zo hopen voorstanders in de Verenigde Staten cursief/lopend schrift te handhaven in het curriculum. Dit is te volgen op de website <http://campaignforcursive.blogspot.com/>. In totaal zijn er in het pas verstreken jaar 34 artikelen geplaatst. Om er enkele te noemen:

- *Why learning cursive is so important (December)
- * Bucking the Trend and Preserving Penmanship (December)
- * Handwriting Skill takes time to develop (July)
- * Cursive is Faster (July)
- * Why kids still need handwriting (April)

Jeanette Farmer

Wij kennen natuurlijk "Schrijfdans". In Amerika is Jeanette Farmer bekend van haar uitgave "Retrain the Brain". Jack Cox heeft een lezenswaardig artikel over haar visie en schrijfhulpprogramma geschreven: "Penmanship training: Giving kids the basics for writing."

Als voordelen van haar werkwijze – dagelijks enkele minuten schrijfoefeningen – is bij kinderen meer aandacht en een betere impulsbeheersing geconstateerd. Dit artikel komt in bundel 36 van de reeks "Over kinderhandschrift, schrijfopvoeding en schrijfonderwijs gesproken". Wie daar niet tot dit voorjaar op kan wachten, kan het artikel opvragen via het nieuwe e-mailadres: dick.schermer@upcmail.nl.

Over kinderhandschrift, schrijfopvoeding en schrijfonderwijs gesproken

Bundel 35 zal deze maand verschijnen en telt wederom 20 vertaalde artikelen, waaronder twee bijdra-

gen van Aartje Schoemaker over haar schrijfonderzoek in groep 3, en vier van mezelf over resp. informatie in de schoolgids, het woord ‘asfalt’ in de overschrijfttekst “Olivier en de leeuw”, de linkerrand, gezag en participatie in het handschrift. En nog vijftien andere bijdragen, zoals:

- * Kleuters helpen om schrijver te orden, Trevor Cairney
- * Discussie: uniek handschrift van een elfjarig meisje, Adva Weinerman
- * Aan elkaar aanpassen, Peter West

Focus op schrijven

Op 7 juni 2012 verscheen “Focus op schrijven” (pdf - [Brochure 'Focus op schrijven' – Onderwijsinspectie](#)). In de brochure staan de uitkomsten van het onderzoek naar de kwaliteit van het schrijfonderwijs. Ook geeft de inspectie suggesties waarmee een school zelf de kwaliteit van het schrijfonderwijs in kaart kan brengen en verbeteren.

Hier treedt de meerduidigheid van ‘schrijven’ onvervalst aan het daglicht! Wie denkt dat het hier over ‘handschrift’ gaat, komt bedrogen uit. De inspectie bedoelt er echter ‘stellen’ mee.

Is er of wordt er ergens in ons land een poging gedaan om, bijv. om aan de hand van deze brochure, invulling te geven aan een brochure “Focus op schrijven met de hand”?

Het Platform Handschriftontwikkeling werkt aan een concept . Voor wie contact wil opnemen over deze invulling, of daar zelf mee bezig is: platformhso@home.nl.

The Missing Ink

In 2012 verscheen een apart boek met de titel “The Missing Ink”, en ondertitel “The Lost Art of Handwriting (and Why it Still Matters)”. Het is geschreven door Philip Hensher, verscheen bij Macmillan in London, heeft ISBN 978-0-230-76712-6, telt 274 bladzijden, en kost € 15,99 (via Bol.com).

In 29 hoofdstukken schrijft Hensher zeer onderhoudend, geestig en uitdagend over de meest uiteenlopende onderwerpen – Victoriaanse idealisten, copperplate, Marion Richardson, maar ook inktpotten, dierbare pennen en kauwbare biro’s.

Hensher (1965) schreef al negen boeken, levert regelmatig een bijdrage aan de Independent, de Mail on Sunday, en de Spectator. Hij is professor creative writing aan de universiteit van Bath Spa (West-Engeland).

CITO-rapport over handschriftkwaliteit

In januari zal de Citogroep, in het kader van de periodieke peiling van het onderwijsniveau (PPON), verslag uitbrengen over de “Balans van handschriftkwaliteit in het primair onderwijs”. De eerste keer dat dit gebeurde was in 2003, naar aanleiding van haar onderzoek in 1999. Het komende rapport rapporteert over het gehouden onderzoek in 2010. Elke schrijfgeïnteresseerde zal uitkijken naar de resultaten, de mogelijke vergelijking met 2003, en eventuele aanbevelingen voor het handschriftonderwijs.

Nationale Handschriftdag

Jaarlijks worden in de Verenigde Staten op 23 januari allerlei schrijfactiviteiten ontplooid. Op die dag wordt de geboortedag van John Hancock herdacht. Hij was de senator, die 4 juli 1774 met grote letters de Onafhankelijkheidsverklaring zo ondertekende:

Meteen een prachtkans om kinderen zelf te laten experimenteren met hun ‘handtekening’, het plezier van schrijven te ervaren, een brief of gedicht te schrijven of kalligraferen, en te praten over het belang van een vlot en leesbaar handschrift ... óók in het voortgezet onderwijs!